

dan door
tigemaakt.
ken rege-
le niet bij

hoodschap

gaderingen

ERINGEN

, dat men
ldag wilde
de, die in
zich uiteen

releveeren.
ingen vie-

den Berg
bedoel ik,
n f 22.800
e kan de
is samen-
Hoeveel
vouw haar

amens de
in hij een
astor van
eformatie-
erde, kap-
lfaer zus-
van Dijk.
lderij van
n schilder
blij mee.
het recht
ke woord
eologische
hand hou-
et achter-
rken voor
tman —
tgewrocht
n op zich
Niet
schikking.
kwam De
Da Brink
ler uit De
mersfoort
et bureau-
En kwam
den dag,
ders hem
n dan —
enbaarde,
is curator
ofessoren,
et vergat.
Veenhof
dat een
op" in de
et minder
nog niet
onbeken-

ve, warme
st leven

andachtig

hool

schap der
eologische
alle din-
uiver hou-
toe zullen
bewaren
ls wij dat

choon en
r zijn uit
zulk een
r Hooge-
zullen wij
en te er-
ds genade
k ons ge-

Immers valt het niet te ontkennen, dat in de ma-
siale opkomst op dezen Hoogeschooldag ons dadelijk
een groot gevaar bedreigt, waarvoor wij de oogen
niet zullen mogen sluiten. Dit gevaar, dat wij zouden
gaan roemen in onszelf en den roem in onzen God
vergeten zouden. Dit gevaar, dat wij ons zouden gaan
verheffen op onszelf en niet dankend zouden eindigen
in den Heere. Dit gevaar, dat wij de Theologische
Hoogeschool zouden gaan maken tot ons „zaakje" en
niet meer zouden aanvaarden als het geschenk onzes
Gods. Die ook deze Hoogeschool wil opnemen in Zijn
gang van de alpha naar de omega van Zijn werken.
En naar apostolisch vermaan zullen wij juist niet
hooggevoelende zijn, maar met ootmoedigheid bekleed.
Daarom zal het er voor u en mij op aankomen, dat
wij ons samen zijn zuiver houden en zuiver bewaren
naar het Woord Gods. En moet het ons juist niet
om dat Woord te doen zijn, nu wij hier vergaderd zijn
rondom de Hoogeschool, die immers bezig zijn wil
met de opleiding tot den dienst des Woords?

Zoo willen wij de Theologische Hoogeschool zien in
het licht van het Woord des Heeren.

Welnu, daarbij treedt dan haast als vanzelf voor
onze aandacht het vierde gebod van de wet des
HEEREN, waarin de HEERE onze God van ons eischt:
„Gedenk den sabbathdag, dat gij dien heiligt".

Nu zal het ons allen bekend zijn, dat in dit vierde
wetswoord niet alleen gesproken wordt over den
sabbath-dag, maar evenzeer over het van ons allen
en te allen tijde gevorderde sabbaths-werk.

En het kan ons eveneens bekend zijn, dat het vierde
gebod ons in een onderscheiden redactie in geopen-
baard en bekendgemaakt. Immers zoowel in Ex. 20
als in Deut. 5 houdt de HEERE ons zijn wil in dezen
voor. En zoodra wij nu Ex. 20 en Deut. 5 op dit punt
naast elkander leggen, dan moet ons wel opvallen
een merkwaardig, door ons niet te verwaarlozen
onderscheid, met name in de motiveering voor het
onderhouden van dit gebod.

Want wat Ex. 20 betreft, daar wordt het sabbaths-
gebod gemotiveerd met de woorden: want in zes
dagen heeft de HEERE den hemel en de aarde ge-
maakt, de zee en al wat daarin is, en Hij rustte ten
zevende dage; daarom zegende de HEERE den
sabbathdag en heilige dien". En hier leidt het motief
voor het vervullen van dit gebod ons dus terug naar
het begin der schepping Gods. Heeft God Zelf niet
gerust op den zevenden dag en Zich verlustigd in de
werken Zijner handen? En strekt God naar Zijn wel-
behagen Zich op dien eersten sabbath niet uit naar
de glorie van den eeuwigen sabbath? Daarom zal de
mensch de ambtsdrager als mede-arbeider Gods even-
eens te zoeken en te begeeren hebben den voleinden
sabbath Gods.

Maar zoodra wij nu Deut. 5 gaan lezen in de
bekendmaking van het vierde gebod dan treedt een
gansch andere motiveering naar voren en wel deze:
„want gij zult gedenken, dat gij een dienstknecht in
Egypteland geweest zijt, en dat de HEERE, uw God,
u vandaar heeft uitgeleid door een sterke hand en
een uitgestrekte arm; daarom heeft u de HEERE,
uw God, geboden, dat gij den sabbathdag houden
zult". En dat motief plaatst ons toch dadelijk voor
het ontstellende feit van een gebroken, afgeval-
len wereld. Een wereld, waarin de satan tracht om met
alle macht den voleinden sabbath Gods dwingend te
verhinderen. Een wereld, waarin Gods menschen-
kinderen zich hebben laten klinken in de ketenen van
den duivel om in één gemeenschappelijk front zich in
te zetten om — indien het mogelijk ware — de glorie
van den eeuwigen sabbath, waarin God zal zijn alles
en in allen, te verjelen. Maar tegelijkertijd zullen
wij weten, dat het welbehagen Gods niet te beken-
is, want ziet, trekt God niet op een bepaald moment
in de historie het volk Israël uit Egypte en verbreekt
Hij niet de slavernij, die dit volk omknelde hield? Ja,
de HEERE werkt naar Zijn welbehagen dit wonder
der verlossing. En het wonder der verlossing zal zijn
volkomen heerlijkheid toonen op den eersten christe-
lijken Paaschdag, wanneer Christus triumfeerend uit
het graf te voorschijn treedt, Christus, Die in en door
Zijn zoen- en kruis-verdienste de macht der zonde
heeft gebroken en Die nu heen zal jagen naar den
dag van Zijn wederkomst, waarop de eind der aarde
Gods lof zullen verkondigen en de heerlijkheid van
den eeuwigen sabbath zal ingaan.

En nu gaan we verstaan, dat in het handhaven van
deze beide motieven zoowel van Ex. 20 als van Deut.
5 den rechten zin van het sabbathgebod voor ons
gaat openbloeden. Ja, laten wij die dubbele motiveering
vasthouden en dat weten wij, dat het welbehagen Gods
onveranderlijk en onverbreekbaar is. En dat de HEERE
alzo in deze van Hem afgevallen wereld door Zijn
verlossingsdaad in Christus Zichzelf de nieuwe
menschheid bereidt. En deze nieuwe menschheid,
Christus' Kerk grijpt door de kracht van die genade
des HEEREN weer terug naar het begin der schepping
Gods om zich tegelijkertijd uit te strekken naar de
glorie en de heerlijkheid van den eeuwigen sabbath.
En ook op dezen dag houdt de HEERE onze God ons
Zijn sabbathgebod voor, dat Zijn genade in Christus
ons geopenbaard ons weer verwaardigt om mee-
te werken aan en mee te bouwen aan de komst van
den voleinden sabbath Gods.

Hooren wij dat goed? De HEERE verwaardigt
ons daartoe; wij mogen dat weer! En het is

Prof. Dr S. Greydanus

Onder de duizenden, die deze Theologische
Hoogeschooldag bezochten, onder de vele in-
drukken, die deze dag gaf, bleef toch tel-
kens weer het oog rusten op den grijzen hoog-
bejaarden hoogleeraar prof. dr S. Greydanus.
„Zoo wij zeer sterk zijn..... tachtig jaren".
Een eminent hoogleeraar, glashelder exegeet,
werd vandaag gesterkt tot de taak op deze
grootte vergaderingen te spreken.

De 76-jarige in jaren zal, zoo God het geeft,
op 19 December van dit jaar dertig jaar aan
de Theologische Hoogeschool der Kerken ver-
bonden zijn.

Zijn zuivere betoogtrant faalde ook dezen
dag niet..... in onze gedachten blijft hij voor
ons de man met den scherpsten, zuiversten blik,
de man van wetenschap, gegrond in de vreeze
Gods, de man met het Nieuwe Testament in
zijn hand..... zooals hij eens werd afgebeeld.
(„Strijdend Nederland".) D. WIJNBEEK.

's HEEREN ontferming, dat we dat weer mogen. En
dat we koningskinderen zijn op weg naar de schoone
toekomst van den eeuwigen sabbath.

Die genade nu zullen wij op dezen Hoogeschooldag
tot geen enkelen prijs mogen vergeten. Want wij
mogen nu als mede-arbeiders Gods weer sabbaths-
werk verrichten.

En wanneer wij nu vragen welke onze sabbaths-
werken hebben te zijn, dan komt de belijdenis der kerk
voor onze aandacht. En wij denken aan Zondag 38
van den Heidelbergse Catechismus. Wat gebiedt
God in het vierde gebod? Hoe zal onze dankbaarheid
zich nu te toonen hebben? En als antwoord
wordt dan voóropgesteld: dat de kerkdienst of het
predikambt en de scholen onderhouden worden. En
laat ons nu niet zeggen, dat de belijdenis hier toch
wel een beetje materialistisch is. Neen, hier belijdt
ge nu wat waarlijk uw glorie, en uw heerlijkheid is.
Dit, dat ge als mede-arbeiders Gods doortocht verleent
aan en voor de verkondiging van het heilig Evangelie.
En daartoe legt Christus vanwege Zijn genade de hand
op uw ganschen mensch, op uw bezit, op uw geld, op
uw portemonnaie, opdat gij de wegen zult open houden
en open laten voor de Woordverkondiging. Want door
Zijn Woord en Geest vergadert Christus Zijn Kerk en
Hij vraagt van u, dat gij Zijn triumphtocht niet tegen
zult staan, opdat aanlichte de glorie van den vol-
einden sabbath Gods.

En tegelijkertijd behoudt gij het rechte gezicht op
de Hoogeschool der kerken, die zich bezig houdt met
de opleiding tot den dienst des Woords. Ge ziet haar
door de trouw en de genade des HEEREN opgeno-
men in dat wonder werk van Hem, Die Zijn wel-
behagen niet laat breken.

O, dan worden wij o zoo klein en dan kunnen wij
niet anders dan deze Hoogeschool als een dankbaar
geschenk van Gods genade en ontferming uit Zijn
handen ontvangen. Dan wordt de Hoogeschool maar
niet een „zaakje" van ons, maar dan gaat het om
de zaak en het werk des HEEREN. Dan past het ons
niet om een hooge borst te zetten van: wat wij toch
al zoo kunnen presteeren, maar het voegt ons allen
onzen God roemend te danken voor hetgeen Hij ons
geeft in Zijn gunst.

En als we dat zien, dan worden wij bewaard voor
hoogmoed en zelfverheffing.

Laten wij zoo naar het Woord dezen onzen Hooge-
schooldag zuiver houden. En laten wij naar huis gaande
dit alles ook zuiver naar het Woord bewaren.

Dan weten wij het allen als leden van Christus'
Kerk, dat het een geweldig ding is, dat in het pand
Broederweg 15 te Kampen de Hoogeschool der kerken
is gevestigd.

En deze Hoogeschool móet nu vanwege het sabbaths-
gebod hebben de liefde van ons aller hart. Zij móet
nu hebben een plaats in onze geboden. Zij móet nu
gedragen worden door onze offeranden.

Want ziet: wij mogen passage verleenen aan den
triumftocht van den Christus, dat is: aan de ver-
kondiging van het heilig Evangelie.

En dan blijven wij ootmoedig voor het aangezicht
Gods alle hulp en bijstand tot dit sabbathswerk voor
deze van God ons geschenken Hoogeschool van den
HEERE begeeren:

Help ons, barmhartig Heer
Uw grooten Naam ter eer!
Uw trouw koom' ons te stade!
Verzoen de zware schuld
Die ons met schrik vervult.
Bewijs ons Uw genade.

En reeds ziet ge door het geloof, mede door den
arbeid dezer Hoogeschool, aanlichten den voleinden
sabbath Gods en

Dan zullen wij, de schapen Uwer weide
In eeuwigheid Uw lof, Uw eer verbreiden;
En zingen van geslachte tot geslachte
Uw trouw, Uw roem, Uw onverwinn'bre krachten.

En in de kerk beklom Prof. Greydanus als laatste
spreker den kansel.

Wie zouden we aan het slot van dezen wonderlijken
dag liever hooren dan hem?

En wat hij zei — was het niet wat kerk en school
boven alles moeten hooren en mógen vasthouden in
deze verschrikkelijke wereld?

We zijn dankbaar, dat we ook die rede, ze handelde
over:

's HEEREN BEDE OM BEWARING ZIJNER DISCIPELEN IN DE WERELD DOOR DEN VADER

in haar geheel in „De Reformatie" mogen opnemen.

Hier volgt ze:

Door noodzakelijk geworden wijziging van het eerst
ontworpen en aangekondigde 'program voor dezen
Hoogeschooldag, deels tengevolge van onverwacht in-
getreden omstandigheden, zie ik mij geroepen, nu voor
U op te treden. Bij de overweging van hetgeen ik thans
tot U te zeggen zou hebben, kwam mij voor den geest
Joh. 17:15, een woord des Heeren uit het hooge-
priesterlijk gebed: Ik bid niet, dat Gij hen uit de we-
reld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van den
booze. De Heere laat dan nog ook volgen: Zij zijn niet
van de wereld, gelijkwijls Ik van de wereld niet ben.
Heilig ze in Uwe waarheid: Uw woord is de waar-
heid. Het is mijn doel niet, deze woorden in al hun
inhoud voor U te trachten uiteen te zetten bij wijze
van een preek, maar slechts om U te wijzen op drie
gedachten of waarheden, welke de Heere daarmede
uitspreekt, en dus ook ons voor oogen stelt, n.l. den
gevaarvollen toestand waarin wij verkeeren, de oor-
zaak onzer bewaring, de roeping daarmede tot ons
komend.

De Heere spreekt van hen. Daarmede bedoelt Hij
Zijn discipelen, allereerst Zijn twaalfen, of liever
elfen, want Judas was toen al heen gegaan, maar dan
voorts al Zijn geloovigen tot het eind dezer tijdelijke
bedeeling, al degenen die door hun woord in Hem
gelooven zouden: dus ook ons, die ons naar Hem
noemen, zeggen in Hem te gelooven, ons heil van
Hem verwachten, Hem als onzen Zaligmaker aan-
grijpen en als onzen Koning eerbiedigen en gehoor-
zamen. De Heere heeft dus toen ook ten aanzien van
ons gezegd: Ik bid niet, dat Gij hen uit de wereld
wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van den booze.
De Heere wil dus, dat wij in de wereld zijn, althans
zoolang wij op aarde leven. Bij ons sterven neemt Hij
ons uit de wereld weg. Maar tot zoolang wil Hij, dat
wij in de wereld zijn. Als Hij het anders wilde, zou
Hij den Vader bidden, ons uit de wereld weg te ne-
men. Nu Hij zegt: Ik bid niet, spreekt Hij daarmede
uit, dat Hij wil, dat Zijn discipelen en geloovigen in
de wereld zijn en blijven. En ook wanneer Hij dan
door te laten sterven, dezen uit de wereld wegneemt,
zorgt Hij, dat weer anderen voor hen in de plaats
komen, en dat zodoende, ook bij gestage wisseling
van personen, Zijn discipelen en geloovigen in de we-
reld zijn en blijven. Dat is blijkbaar de wil des Vaders,
en dat is blijkens deze bede de wil van onzen Heiland.

Hij wil, dat wij in deze wereld zijn en blijven, een
ieder tot zijnen of haren dood, en Zijne gemeente als
een geheel beschouwd, als een gedurig wisselende ge-
meenschap van discipelen of geloovigen, tot het eind
der dagen.

Waarom wil Hij dat, en waarom wil de Vader dat?
Wartoe moet dat dienen? Op die vragen kan veler-
lei geantwoord worden. Maar wij laten dat nu rusten.
Wij stellen ons op dit oogenblik tevreden met de con-
stateering van het feit, dat zoowel onze Heiland, als
de Vader, willen, dat wij in de wereld zijn, en dat wij
in de wereld blijven, als individuele geloovigen tot
eens ieders sterven, als kerk of gemeente, dus als ge-
meenschap van discipelen of geloovigen, tot den oor-
deelsdag.

Maar wat is dat: in de wereld zijn? Beteekent dat
slechts: hier op aarde vertoeven? Natuurlijk beteek-
kent het dat ook. Maar het zegt meer. Dat kunnen
we terstond weten uit 's Heeren woord, als Hij zegt:
zij zijn niet van de wereld. Dan wordt oogenblikkelijk
duidelijk, dat hij met wereld bedoelt: de zondige, ver-
dorven, Hem verwerpende menschenwereld. Daar
plaatst de Vader de Christus-geloovigen in, en daar-
in wil de Heere hen houden, hetzij tot hun dood, het-
zij tot der eeuwen einde: Ik bid niet, dat Gij hen uit
de wereld wegneemt, maar dat Gij hen bewaart van
den booze. Nogmaals, waarom de Heere dat wil, la-
ten we thans liggen. Het is een feit, de Heere spreekt
het hier uit.

Het zou voor ons aangenaam zijn, wanneer de
Heere ons maar terstond bij onze geboorte tot Zich
nam en ons dit aardse, zondige, moeitevolle, tijde-
lijke leven spaarde, en ons niet in deze booze, gevaar-
lijke wereld deed verkeeren. Of wanneer Hij alle de
Zijnen hier op aarde in een afzonderlijk werelddeel of
aparte landstreek deed wonen, niet te midden van de
wereld, zooals nu, en als Hij ook tegelijk onze ver-
dorven harten reinigde van alle kwaad. Maar wat ons
aldus aangenaam mocht wezen, dat wil de Heere juist
niet. God plaatst ons in deze wereld, en de Heere bidt
den Vader niet, dat Hij de Zijnen uit deze wereld weg-
neemt, maar wel, dat Hij hen beware van den booze.